

Banerskibet „Helgoland“, det største Skib, vi have bygget, var under Bygning, var Overtredelsen af de 1,200,000 Kroner ret betydelig. Disse Overtredelser til Nybygninger findes paa § 26. Ud over de 1,200,000 Kr. anvendte vi paa § 26 til Nybygninger i 1875—76: 474,000 Kr., i 1876—77: 600,000, i 1877—78: 660,000 og i 1878—79: 529,000 Kroner. Det er store Summer ud over de 1,200,000, og jeg tror ingenlunde, jeg tager fejl, naar jeg siger, at det er de store Banerskibe, som der have spillet en Rolle. For øvrigt har man ogsaa i de senere Aar haft Overtredelser, men de have været mere betydelige. De sidste af Folketinget vedtagne Overtredelser ere fra 1886—87 og fra 1887—88, altsaa fra Provisorietiden. I begge disse Aar har Folketinget stemt for 150,000 Kroner paa § 26. Der er jo heller ingen Tvivl om, at disse større Skibe ville koste mere i Reparation, Vedligeholdelse og Armering end de mindre Skibe. Vi komme i det hele taget op med vore Udgifter baade paa § 23 og paa § 26 ved at gaa denne Vej. Det er det, Folketinget har haft for Øje, og jeg tror, at Folketinget i de foreløbne 20 Aar har gjort klogt i at have disse Ting skarpt for Øje, og jeg tror, at det nuværende Folketing vil gøre uflokt i at forlade dette Standpunkt. Den ærede Ordfører vilde endvidere henpege paa, at den Vej, vi skulde gaa, var en Indskrænkning i Søværnslovens Bestemmelse om de 12 større Skibe. Ja, den ærede Ordfører vil vel ikke garantere mig, at vi saa en ny Søværnslov i Aar. Jeg skal i alt Fald vel vogte mig for at være Parthaver i en saadan Garanti, og i øvrigt mener jeg, at dette er et Spørgsmaal, som er uafhængigt af den foreliggende Sag. Det forekommer mig ikke korrekt at drage dette Spørgsmaal ind under Forhandlingen om nærværende Sag, som er den ganske uvedkommende. I øvrigt behøver Folketinget ikke at lade sig skræmme, for selv om den højtærede Minister kommer med Søværnsloven i sin Haand og forlanger de 12 større Skibe, er der i sin Tid fra Folketingets Side taget saadanne Forbehold, at det staar ganske klart — hvad der ogsaa under Forhandlingerne er anerkendt fra Regeringens Side som noget selvfølgelig — at det fuldkomne ligger i Lovgivningsmagtens Haand at afgøre, for det første, hvad der skal forstaaes ved større Skibe, og dernæst, inden for hvilken Tidsgrense Kammerne skulle udfyldes. Flertallet udtalte, „at naar det gaar ind paa at lade Paragraphen forblive staaende i Loven, sker dette under den Forudsætning, at der er forbeholdt Lovgivningsmagten fuld Frihed til igenm

de aarlige Bevillinger at bestemme, hvad der skal forstaaes saavel ved Udtrykket „større Skibe“ som ved Ordene „et passende Antal mindre Skibe“, og til efterhaanden ved de givne Bevillingers Størrelse at afgøre, inden for hvilket Tidssrum Bestemmelsen skal søges gennemført“. Der er heller aldrig blevet gjort noget som helst Forsøg fra Regeringens Side paa at gennemføre en Fortolkning af Søværnslovens § 2, hvorefter Regeringen vil kunne komme med den i Haanden og sige: Nu skulle I bevilge et større Skib, eller et Skib af den og den Type. — Jeg skal hermed anbefale det høje Ting at stemme for Mindretallets Endringsforslag, idet jeg atter fremhæver, at ved at gøre dette vil det høje Ting holde sig paa det Standpunkt, som med Kraft og Held er hævdet fra Folketingets Side lige siden Rigsdagssamlingen 1875—76 indtil nu.

Marineministeren (Rayn): Med Hensyn til det foreliggende Budget skal jeg — efter først at have takket Udvalget, fordi det er gaaet ind paa forskellige af mig foreslaede Understøttelser — indskrænke mig til at tale om det samme Punkt, som den ærede sidste Taler beskæftigede sig med. Om de øvrige Punkter er der jo opnaaet Enighed, i alt Fald i det væsentlige. Jeg vil da begynde med at sige, at jeg kan være enig med det ærede Medlem i, hvad han endte med at sige, at vel er det bestemt i Søværnsloven, at Flaaden skal bestaa af 12 større og et passende Antal mindre Skibe, men at det er lagt i Lovgivningsmagtens Haand at bestemme, dels hvor hurtigt Bestemmelsen skal ske Fuldst, dels hvad der skal forstaaes ved den ene eller den anden Slags Skibe. Hvad nu det sidste Punkt angaar, nemlig hvad der skal forstaaes ved større og mindre Skibe, ligger det, som sagt, i Lovgivningsmagtens Haand, men vi have jo dog i de mange Aar, Søværnsloven har bestaaet, været omtrent enige i saa Henseende, og der er ikke fremkommet nogen Indvending fra Folketingets Side mod, hvad jeg i saa Henseende har tænkt mig. Hvad derimod Spørgsmaalet om Tiden for Udfyldningen angaar, bestaar Lovgivningsmagtens vilkaarlige Bestemmelsesret usvækket endnu, og dermed mener jeg, at i dette Tilfælde er egentlig Banstikligheder med Hensyn til det finansielle Spørgsmaal udelukket. Naar det er bestemt, at disse 12 Skibe skulle naas, og det ogsaa er bestemt, at der skal gives 1,200,000 Kr. om Aaret, ser jeg ikke, at Landet bliver en eneste Dre rigere eller fattigere, om vi bygge Skibene lidt større eller lidt mindre. Derimod ser